

การศึกษาดูงาน โรงเรียน NARA JOSHI KINDERGARTEN

วันที่ 25 ตุลาคม 2559

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียน NARA JOSHI KINDERGARTEN ตั้งอยู่ภายในหุบเขา รถไม่สามารถเข้ามาได้ นักเรียนส่วนใหญ่มีบ้านใกล้โรงเรียน เป็นโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย NARA WOMAN ' S UNIVERSITY อยู่ในความดูแลของรัฐบาลเมือง Osaka เปิดสอนระดับอนุบาล ตั้งแต่ อายุ 3 - 6 ปี มีห้องเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน แบ่งเป็น ระดับอนุบาล อายุ 3 ปี จำนวน 2 ห้อง อายุ 4 ปี จำนวน 2 ห้อง อายุ 5 ปี จำนวน 2 ห้อง จะรับห้องละ 24 คน เท่านั้น ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 142 คน ครูประจำห้องละ 1 คน ส่วนเด็กอายุ 3 ปี มีครูผู้ช่วยห้องละ 1 คน การรับนักเรียน โดยรับนักเรียนที่มีความพร้อมทางด้าน การช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมประจำวันได้ และการพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้เข้าใจ ใช้วิธี สัมภาษณ์ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และตัวเด็ก ถ้าคนไหนยังไม่พร้อม ก็ไม่รับ และถ้าครบ 24 คน ก็ จะปิดรับทันที

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

สภาพแวดล้อม และบรรยากาศของโรงเรียน สะอาด ปลอดภัย สวยงาม บรรยากาศ ปลอดภัย เหมาะกับการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล เป็นอาคารเรียนชั้นเดียวแต่แบ่งห้องเรียนและ ห้องกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วน มีลักษณะคล้ายบ้าน สร้างเชื่อมต่อกัน เป็นรูปสี่เหลี่ยม ตรงกลาง เว้นที่ว่าง เป็นสนามหญ้าเล็กๆ สำหรับจัดกิจกรรมตามฤดูกาล ซึ่งปัจจุบันเห็นร่องรอยการทำนา ข้าว และปลูกผักสวนครัวเล็กๆ และเลี้ยงสัตว์ อีกทั้งใช้เป็นที่ตากผ้า ในอาคารมีห้องเรียนทั้งหมด 6 ห้อง โดยแบ่งตามโซนตามอายุของเด็ก นอกจากนี้ยังมีห้องประกอบการต่างๆ เช่น ห้องสมุด ห้องประชุม เป็นต้น และทุกพื้นที่ของอาคารใช้อย่างคุ้มค่าในการจัดเก็บอุปกรณ์ และเอนกประสงค์

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

การจัดสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปตามฤดูกาล สภาพภายนอก มีบริเวณสำหรับเล่นที่ หลากหลายทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีเครื่องเล่นที่หลากหลายท้าทายความสามารถของเด็ก เล่นได้ ทุกรายโดยไม่แบ่งแยกอายุ ซึ่งเด็กในวัย 3 ขวบ สามารถไปเล่นเครื่องเล่นแบบปีนหน้าผา หรือที่สั้น ได้โดยมีผู้ดูแล เครื่องเล่นต่างๆ ตั้งในตำแหน่งที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน เช่น หญ้า ดิน แฉ่นยาง เครื่องเล่นทุกชิ้นคำนึงถึงความคงทน ปลอดภัย และง่ายในการดูแลรักษา และส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ กล้ามเนื้อหลายส่วนอย่างอิสระและเป็นธรรมชาติ เช่น ป่องทราย ชิงช้า เครื่องเล่นปีนป่ายอยู่ บนเนินดิน สระว่ายน้ำ ซึ่งใช้ประโยชน์ได้ตาม สภาพภูมิอากาศ ที่เหมาะสม เช่น ฤดูร้อน ใช้เป็น สระว่ายน้ำ ฤดูหนาว ทำเป็นสนามฟุตบอลเล็ก มีเครื่องเล่นที่ส่งเสริมสมรรถภาพด้านร่างกาย จัดวางไว้บนผืนยางนุ่ม ได้แก่ แป้นเดินทรงตัว จักรยานเล็ก บาร์โธน นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ ที่ตั้ง ของบ้าน เล็กๆ มุมเลี้ยงสัตว์ มีต้นไม้ทั้งต้นใหญ่และ พุ่มเตี้ยๆ เป็นธรรมชาติ

บรรยากาศภายในห้องเรียน

ห้องเรียนทุกห้อง มีอากาศถ่ายเทสะดวก แสงสว่างเพียงพอ ประตุกระจกเป็นบานเลื่อน ขนาดใหญ่เปิดออกได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เพื่อให้เด็กได้เข้า ออก สะดวกในการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ภายในห้อง มีเก้าอี้ ขนาดเล็ก น้ำหนักเบา สามารถให้เด็ก เคลื่อนย้ายได้สะดวกในการจัดกิจกรรมทั้งเป็นที่นั่งเรียน และนั่งเป็นครึ่งวงกลมสำหรับทำกิจกรรมอื่น มีกระดานไวท์บอร์ดแผ่นเล็กสามารถเคลื่อนย้ายไปสอนได้ตามมุมที่ต้องการ มีชั้นเก็บสัมภาระ (กระเป๋า, ผลงาน) ของนักเรียนเป็นชั้นๆตามจำนวนนักเรียน มุมแสดงผลงานมีมุมส่งเสริม พัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม อย่างเหมาะสม ได้แก่ มุมบล็อก มุม บทบาทสมมุติ มุมธรรมชาติ มุมพลาสติกสร้างสรรค์ มุมศิลปะ และมีเครื่องดนตรี เปียโนอยู่ทุกห้อง ในแต่ละมุมจัดวางวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กหยิบใช้ได้โดยสะดวก การจัดวางอุปกรณ์ และสื่อต่างๆไม่เน้นความเป็นระเบียบ แต่เน้นการหยิบจับใช้สอยได้ง่ายทั้งครูและนักเรียน และในแต่ละห้องมีอ่างล้างมือสำหรับให้นักเรียนทำความสะอาดหลังทำกิจกรรมต่างๆ และมีห้องน้ำเชื่อมต่อ ระหว่างห้องเรียนกับห้องเรียนที่อยู่ติดกัน

การตกแต่งห้องเรียน จัดประดับตกแต่งด้วยผลงานการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีทั้งที่เป็น วัสดุธรรมชาติ ดอกไม้ ผลไม้ (ลูกพลับ) และภาพผลงานศิลปะสร้างสรรค์ โดยจัดตามหน่วย หรือ เทศกาลต่างๆ

การจัดห้องสมุด

ห้องสมุดมีหนังสือหลากหลาย มีทั้งที่ทางโรงเรียนจัดซื้อ จัดทามาเอง และจากแบก ที่มาเยี่ยมเยียนมอบให้โรงเรียน ห้องสมุดจัดแบ่งมุมอ่านหนังสือเป็นสัดส่วน มีมุมสำหรับนักเรียน อยากรังนิทาน ซึ่งเป็นกลุ่มวงกลมบรรรุษักเรียนได้ประมาณสิบคน และมีครูบรรณารักษ์คอยเล่า นิทานให้ฟัง มีโต๊ะวางวิทยุเทปพร้อมเครื่องทูล่วงให้นักเรียนเปิดฟังนิทานที่ครูได้เล่าอัดไว้ มีชั้นวาง

หนังสือจัดไว้สวยงาม และจัดมุมอ่านหนังสือไว้หลากหลายทั้งในห้องสมุด และนอกห้อง เพื่อต่อการ
นั่งอ่าน และนอนอ่านของเด็ก

โดย ... โรงเรียนเศรษฐบุตร และ โรงเรียนทับทอง

ด้านตัวเด็ก.....

ขณะที่ดูงานไปถึงก็เป็นเวลาบ่าย เราได้แยกย้ายไปสังเกตการณ์ตามห้องต่างๆ สิ่งที่เรา
พบมีดังนี้

-เด็กมีวินัย สิ่งที่พบคือ เด็กปกครองตัวเองในขณะที่ไม่มีครูอยู่ในห้อง เมื่อเข้า
ห้องจะนำรองเท้ามาเรียงกันอย่างมีระเบียบ

-เด็กมีความรับผิดชอบ เช่น หลังจากรับประทานอาหารแล้ว เด็กแปรงฟันและ
พับผ้าเช็ดปากและวางแปรงไว้ในผ้าแล้วม้วนผ้าเป็นแท่งกลมนำไปใส่ไว้ในถ้วยพร้อม
นำไปวางไว้ในชั้นอย่างเรียบร้อย

-เด็กรู้หน้าที่ สังเกตพบว่า หลังจากวางถ้วยน้ำในที่ที่กำหนดแล้ว เด็กก็เข้าทำ
กิจกรรมตามมุมและฐานต่างๆ

-เด็กมีการปฏิบัติตามกติกา สังเกตพบว่า เมื่อเสร็จจากงานในฐานแล้วเด็กจะ
หยิบบัตรออกมาเข้าแถว พร้อมเดินไปยังห้องหนังสือภาพ เมื่อไปถึงเด็กจะหย่อน
บัตรลงในตะกร้าแล้วเข้าไปฐานที่มีครูดูแลและเตรียมสื่ออุปกรณ์ไว้ให้ หรือการ
ปฏิบัติตามกฎาราร โดยครูจะมีสัญลักษณ์ติดไว้ที่ต้นแขนเพื่อเป็นการเตือนสติ
เช่น มองก่อนข้ามถนน

-เด็กมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมกับครู
วิทยาศาสตร์ในหอประชุม ซึ่งมีผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม เด็กๆจะยกมือแสดง
ความคิดเห็นและอยากออกมามีส่วนร่วมกับคุณครู

-เด็กมีการช่วยเหลือตัวเอง มีเด็กบางคนที่ไม่เข้าฐานแต่อยากได้หนังสือภาพบน
ชั้น เด็กจะนำเก้าอี้ซึ่งมีอยู่ในห้องมาตั้งและขึ้นไปหยิบหนังสือที่ต้องการลงมาได้
โดยไม่รบกวนคุณครูที่กำลังทำกิจกรรม

-เด็กควบคุมตัวเอง พบว่าเด็กๆมีความสงบไม่วุ่นวายไม่พบการแย่งของกัน

-เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ เห็นได้จากผลงานศิลปะที่แสดงในห้อง หน่วยงาน
เรียนรู้จะจัดตามฤดูกาล หรือเทศกาล เช่น เทศกาลใบไม้ร่วง เด็กเก็บใบไม้มา
สร้างเป็นชิ้นงาน หรือการประดิษฐ์ฟุตบอลเพื่อการเรียนรู้ในเรื่องกีฬาเนื่องจาก
ญี่ปุ่นจะเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกต่อไปในอีก 3 ปี

-เด็กมีการทำกิจกรรมกลุ่ม พบว่าเด็กๆมีการเล่นเป็นกลุ่มจากสื่ออุปกรณ์ที่มีใน
ห้องที่พบคือ การเล่นเกมมีการแบ่งปันและพูดคุยกันในขณะทำกิจกรรม
กระบวนการสำคัญของเด็ก คือ เด็กเลือกเล่นหรือทำกิจกรรมด้วยตนเองจน

เกิดการเรียนรู้ผ่านการเล่น ที่โรงเรียนนี้จะจัดมุมตามอายุเด็ก โดยแบ่งดังนี้

-เด็กอายุ 3 ปี ครูจัดให้เล่น

-เด็กอายุ 4 ปี เด็กเลือกเล่นเอง

-เด็กอายุ 5 ปี เด็กสร้างของเล่นเอง

ในส่วนของการเรียนเนื้อหาวิชาการสังเกตพบว่า เด็กๆเรียนคณิตศาสตร์จากสื่อธรรมชาติโดยการหาสื่อจากภายนอกและภายในห้องเรียน โดยเด็กเลือกวัสดุเอง

ผู้ปกครองจะเตรียมอาหารปิ่นโตมาให้เด็กรับประทานที่โรงเรียน 3 วัน ส่วนอีก 2 วันจะกลับไปรับประทานที่บ้าน หรือเด็กๆ จะออกไปรับประทานอาหารร่วมกับพี่ๆ ประถม ในโรงเรียนประถมที่เป็นเครือข่ายเดียวกัน เด็กที่นี้จะร่าเริง มีอิสระ แต่ก็มีวินัยในตัวเอง โดยไม่ต้องมีครูคอยควบคุม

ที่นี้ครูจะเน้นตรวจสอบพฤติกรรมการเล่นของเด็กว่า เด็กได้อะไรจากการเล่น การบันทึกจะมีทั้งรายวันและรายเดือน ในส่วนของครูสังเกตพบว่า ครูจะให้เด็กได้ช่วยตัวเองแต่ในขณะเดียวกันก็จะดูแลเด็กที่มีความบกพร่องหรือเบี่ยงเบนอย่างใกล้ชิดเช่นกัน

สรุป โรงเรียนนี้เน้นการสอนทักษะชีวิตให้กับเด็กโดยจำลองบรรยากาศของโรงเรียนคล้ายกับบ้านมีวิถีปฏิบัติที่สอดคล้องกัน

พฤติกรรมต่างๆที่พบ สะท้อนให้เห็นว่าเด็ก ๆ มีทักษะชีวิตสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน คือ “ช่วยเหลือตนเองและเป็นผู้นำ”

โดยโรงเรียนอุดมวิทย์ + โรงเรียนผดุงวิทย์

ด้านครูและบุคลากร

ครูและบุคลากรของโรงเรียน Nara Women University นั้นส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนทางด้านครูโดยตรงมาจากมหาวิทยาลัยนารา แต่ทางโรงเรียนก็รับครูที่จบมาจากมหาวิทยาลัยอื่นๆด้วย โดยจะมีการสอบสัมภาษณ์ก่อนเข้ามาทำงาน

ในแต่ละห้องเรียนนั้นจะมีครูดูแลเด็กๆในห้อง 2 คน โดยมีครูประจำชั้น 1 คน ครูผู้ช่วย 1 คน ต่อจำนวนเด็กห้องละประมาณ 23-24 คน โดยครูมีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริมเด็ก ๆ ผ่านการเล่นอย่างมีเป้าหมาย เช่น มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ต่างๆทั้งในการเล่นและการทำงานศิลปะ เป็นต้น ซึ่งเมื่อเด็ก ๆ เล่นหรือทำกิจกรรมต่างๆในห้องเรียนเสร็จแล้วเด็ก ๆ ก็สามารถไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุดได้โดยจะมีครูประจำห้องสมุดอยู่ตลอดเวลา

ในแต่ละวันครูจะเริ่มงานตั้งแต่เวลา 08:45 น. – 14:00 น. ถ้าวันไหนที่เด็กฯเลิกเรียนครึ่งวัน เวลาที่เหลือครูก็ต้องมีการจัดเตรียมการสอน สื่ออุปกรณ์ของวันต่อไป โดยครูต้องทำงานให้ครบ 8 ชั่วโมง ต่อ 1 วัน และเมื่อครบ 1 ปี จะมีเอกสารให้ครูประเมินตนเองว่าแต่ละปีครูทำอะไรได้ดี โดยเขียนเป็น Comment ของตนเอง และส่งให้อาจารย์ใหญ่ดูแลพิจารณา

ครูสามารถพูดคุยสื่อสารกับผู้ปกครองของเด็กได้ทุกวันในตอนเย็นที่ผู้ปกครองมารับเด็กกลับบ้าน พูดคุยถึงพฤติกรรมต่างๆในแต่ละวัน และในทุกเดือนครูจะได้พบกับผู้ปกครองเพื่อพูดคุยบอกเป้าหมายของการเรียนรู้ในแต่ละเดือนให้ผู้ปกครองรับทราบ โดยแบ่งเป็นรอบตามอายุของห้องของเด็กๆในการพบกับครู และครูยังมีการเขียนเอกสารเพื่อประเมินพฤติกรรมเด็กทุกคนในแต่ละวันลงในตารางของครูด้วย แต่เอกสารการประเมินรายวันนี้ครูไม่ได้ให้ผู้ปกครองดูแต่จะส่งให้อาจารย์ใหญ่ดูเพื่อรับทราบพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กๆ และในทุกเดือนครูจะมีการประเมินเด็กลงในเอกสารของครูด้วยว่าเด็กทำอะไรบ้างใน 1 เดือนที่ผ่านมา เด็กมีเป้าหมายอะไร/สิ่งที่เด็กชอบ/กิจกรรมที่ทำด้วยกันกับเพื่อน/สุขภาพจิตใจ/สภาพสังคม/ความสามารถพิเศษว่าเป็นอย่างไรบ้าง และส่งให้ผู้ปกครองได้รับทราบในการประชุมรายเดือน

โดย โรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่และโรงเรียนทรวงวิทยศึกษ